

terrakottával kísérleteznek, de hát Amerikának mindig kell valami „eksztra“, s Szegeden ennek a nagyon is új vasbeton-építkezésnek még nem nagy a publikuma. Ellenben igen sok a laikus és innen a bizalmatlankodás, amely azonban ép olyan értékű, mint aminővel a gőzgépet vagy a léghajót fogadták annak idején. Azonban a matéria-vitát hagyjuk a szakértőkre: hogy ez a palota impressziókat ad, hogy nyugodt, finom, álomszerű, a bizarrságában összhangzatos, főképp a Kárász-utcai homlokzatát nézve, az legalább e sorok írójának bizonyos. Egyébként elég művészi iskolázottsággal rendelkezőktől hallottuk a stílus-talanság vádját is, de hiszen a modern művészetnek éppen az egyéni szín, az egyéni fölfogás a jellemzője, a *lírai stílus*. S ahogy ezt a palotát beléhelyezzük képzeletben a nyüzsgő szegedi korzó-életbe, villanyfénybe, a terraszai-val, az egyszerű, de finom oszlopaival és ornamentikájával, egy remekül megstilizált modern kép áll elénk, amelyért irigykedhetik akár-melyik nagyváros.

Félnünk kell azonban egytől: a címtábla-iskolázatlanságtól. Zokon ne essék, de a legtöbb szép palotát a hívalkodó, ormótlán címtáblák csufítják el a maguk kiabáló színeivel, tulságos arányaival, prózaiságával. Pedig semilyen üzlet, semilyen foglalkozás nem prózai, ha a hirdetőtáblája diszkrét, béstilizált, nyugodt, előkelő. Egyszerű modern üvegtáblák a maguk aranybetűivel gyönyörűen simulnak az épület harmóniájába. Uti figura docet Budapesten és már sokhelyütt Szegeden is.

Befejezve rövid cserkészésünket, azzal kell végeznünk, hogy az építőmunkások kalapács-csendülése, lármája az igazi városfejlődésnek zenéje, a jövő muzsikája és ahogy új, művészi paloták kezdenek emelkedni ég felé, a város nivója emelkedik. Sok lehet ebben a lírai rajongás, de a magyar városok kulturális levegő-jének tisztulása, terjedése ígérkezik a modern építkezésből minden evolúciót szerető lelkünk örvendezve látja meg a városesztétikai fejlődésben annak a Szegednek a nyomait, amely jön s amely méltán lesz egyetem-város, mert művészi város is lesz.

Cavallero.

A trónörökös budapesti útja. Bécsből jelentik: A trónörökös régebben készül arra, hogy egyszer már hosszabb időt töltsön Budapesten. Eltekintve a tegnapi váratlan és rövid budapesti tartózkodástól, legutoljára december huszonnyolcadikán volt Budapesten a trónörökös, amikor a királyt helyettesítette a delegációk megnyitásánál. Akkoriban a trónörökös csak egy napot töltött Budapesten és a magyar sajtó ezt különféle kommentárokkal kísérte. Hivatalos helyen azzal indokolták ezt a rövid tartózkodást, hogy a trónörökös a karácsonyi ünnepeket családi körben akarja tölteni. De már ekkor elhatározták, hogy tavasszal, amikor a király hosszabb időt fog tölteni Magyarországon, a trónörökös is eljön. Így azután Ferenc Ferdinánd tegnapi útja csak előkészítése volt ennek a hosszabb magyarországi tartózkodásnak. Montemurro herceg főudvarmester három nap óta Budapesten tartózkodik, itt van Nepallék szertartási igazgató is és ők ketten Szegedy-Maszákkal állapították meg a trónörökös magyarországi programját. Bécsi körökben úgy tudják, hogy a trónörökös résztvesz a Vörmezőn tartandó katonai szemlén, továbbá a vas- és gépipari kiállítás megnyitását. Ugyancsak bécsi körökben azt mondják, hogy a trónörökös a jövő hét elején jön Budapestre, még pedig valószínűleg kedden.

Orvosi továbbképzés Szegeden.

— Tanfolyamok hat vidéki városban. —

(Saját tudósítónktól.) A tudományok között az orvosi tudomány az egyetlen, melynek előrehaladását ugyszólván lépésről-lépésre kell követni mindazoknak, akik ezen a pályán akarnak boldogulni. Mivel pedig a tudománynak ez az ága óriási mértékben törtet előre és mivel a vidéki orvosok és orvosnövendékek a hivatása, életpályája is rendkívül megnehezíti azt, hogy a szűnidei kurzusokat Magyarország két egyetemi városában szorgalmasan látogathassák, ezért a vallás- és közoktatásügyi minisztérium a budapesti egyetem orvostanáraival együtt módot kívánt nyújtani arra, hogy a vidéki orvosok számára a kijelölt vidéki városokban lévő intézetek vezető orvosai kurzusokat tartsanak.

Az orvosi továbbképzés Budapesten lévő központi bizottsága Szegedre nézve úgy határozott, hogy itt szemészeti továbbképző tanfolyamokat nyit, amelyre bárhonnán lehet jelentkezni. A tanfolyamok ingyenesek. Szegeden azok számára, akik a szemgyógyászat terén kívánják a haladás legújabb eredményeit megismerni és tanulmányozni, Leitner Vilmos dr egyetemi magántanár, a szegedi szemkórház igazgató-főorvosa tart előadásokat. A vidéken tartandó tanfolyamok vezetői fölkérték Faragó Ödön dr, Szeged város tisztii főorvosát, hogy a törvényhatóság területén ennek az intézménynek az érdekében mindent megtegyen. A tisztii főorvos a maga részéről megígérte a tanfolyam támogatását oly módon, hogy az érdeklődők figyelmét fölhívja rá s ebből a célból ő is elfogadja a jelentkezőket.

A vidék iskolaügye terén mindenesetre üdvös lépés az orvosi továbbképző tanfolyamok. Az 1911-ik év az első esztendő, amikor a vidék orvosainak nem szükséges Budapestre vagy Kolozsvárra menniök a szűnidei tanfolyam látogatása végett. A tanfolyamok a kijelölt hat vidéki városban betegbemutatókkal lesznek összekapcsolva. Ez a hat vidéki város a következő: Szeged, Pozsony, Debrecen, Nagyvárad, Sátoraljaujhely és Gyula. Szegeden a jelentkezés határideje április 15. Pozsonyban a magyar királyi bábaképző intézetben Velits Dezső dr királyi tanácsos, az intézet igazgatója vezeti a tanfolyamokat. A jelentkezés határideje március 31. A tanfolyam anyaga ott a szülészet és a nőorvoslás köréből van merítve. Debrecenben szintén a magyar királyi bábaképző intézetben Kenézy Gyula dr intézeti igazgató a mindennapi nőgyógyászatról tart előadásokat. A jelentkezés határideje március 31. Nagyváradon Schiff Ernő dr a Sztaroveszky alapítványi gyermekkórház igazgató-főorvosa a csecsemők természetes és mesterséges táplálásáról, a táplálkozásból eredő emésztési zavarokról, a gyomor és bélhuzam akut megbetegedéseinek fölisméréséről és gyógykezeléséről. A jelentkezés határideje április 15. Sátoraljaujhelyen a vármegyei közkórház igazgató-orvosa, Chudovszky Mór dr vezeti a tanfolyamot s a sebészet haladásáról tart előadásokat. Jelentkezni lehet április 15-ig. Gyulán a vármegyei közkórház főorvosa, Kaczvinszky János dr a gyakorlati sebészet köréből tartja a tanfolyam előadásait. Jelentkezni lehet augusztus 31-ig.

Az orvosi továbbképzés központi bizottsága megállapította a tanfolyamok résztvevőinek számát is. Szegeden résztvevők száma tizenöt lehet, Pozsonyban tiz-tizenkettő, Debrecenben nincs korlátozva, Nagyváradon tiz-tizenkettő, Sátoraljaujhelyen tiz-husz, Gyulán tiz-tizenkettő.

A végrehajtó bizottság vezetősége egyebekben a következő tudnivalókra hívja föl a jelentkezők figyelmét:

A tanfolyamokon, előadásokon és bemutatásokon való részvétel ingyenes. A jelentkezéskor tiz korona beiratási díj küldendő be.

Ha a jelentkező orvos ur a részvételben

akadályozva lenne, beiratási díját a bizottságnak visszatéríti.

A bizottság az érdekelt minisztériumokhoz az összes törvényhatóságokhoz, a magyar királyi államvasutak igazgatóságához és az országos munkásbetegsegélyző és balesetbiztosítópénztár igazgatóságához azon kéressel fordult, hogy az alkalmazásukban lévő orvosoknak a tanfolyamokon való részvételét elősegítsék.

A bizottság a tanfolyamokon résztvenni kívánó orvosok számára vasuti kedvezmény engedélyezésére megteszi a lépéseket. Szívesképpen jelezni, hogy óhajtják-e a kedvezmény igénybe venni.

A végrehajtó bizottság nevében: Grósz Ernő dr, egyetemi tanár, alelnök. Tóth Lajos dr, miniszteri tanácsos, elnök. Scholtz Kornél dr, egyetemi magántanár, titkár.

Morál az aktában.

(Saját tudósítónktól.) Az ujszegedi Árpád Otthonban egy izben künnjárt az egyik rendőrségi tisztviselő és azt vette észre, hogy a növendékek hálószobái tűzveszélyesek és esetleges tűzveszedelem esetén onnan élő lény aligha menekülne meg. Az építéskor az építésmester nem fordított erre a fontos körülményre elég figyelmet. Szakszerű vizsgálat után előírta a kapitányi hivatal, hogy milyen átalakítás és mily eszközök beszerzése szükséges és mielőbb elsőfokú tűzrendészeti hatóság fölhívta Árpád-otthon vezetését föllebebezhető végzésben a hiányok pótlására.

Az eset eddig szürke és sablonos. Ezer más esetben is előfordulhat hasonló természetű ügy, fordul elő évenként. De a következménye az igazságot is tüzzel-vassal kereső akadémusok korunkban, sajnos, ritkának mondható.

Megérkezett a Gyermekvédő Liga központi bizottságának az írása az Árpád Otthonhoz. És ez a levél azt mondja első pontjában, hogy a végzés ellen föllebebeztetést nem nyújt be, mert az elrendelt munkálatok és beszerzések tényleg az intézet tűzbiztonságának érdekében állanak. Aligha után következnek a részletes utasítások.

Pedig mindez pénzbe kerül, sok pénzbe. Itt a liga szegény ahoz az óriási nagy ember szerető földadathoz, amelyet teljesít.

Hány dús gazdag ember akadt már itt, akik egyenesen az életre veszedelmes építményeknek a helyre hozására irányuló rendőrségi utasítások végrehajtását képtelen felelősségekkel minden elképzelhető befolyásokkal, minden rendelkezésére álló jogos vagy jogtalan eszközökkel meggyújtani, megakadályozni törekedtek. A közegészségügy érdekében hozott intézkedésekre csekély anyagi áldozatot vagy ép csak fáradságot igénylő rendőrhatalmási feladatok teljesítésbe menése hányszor akadt meg, az emberek indolenciáján, akadémusok által a hatóság rendelkezésére álló eszközök gyarlóságán és azon, hogy még az elé is mindent lépésben leküzdhetetlen akadályokat gördített az illető, aki pedig talán emberi életet vagy egészséget és vagyont menthetne meg, az igazságot hogy mások számára, ha belátná a hatóság intézkedés helyes voltát.

És a nyugati államok haladásának, boldogulásának nem utolsó rugója az, hogy ott az emberek a hatóságokban nem ellenségünket, hanem nem természetszerű barátjukat látják, nem nehézségeket igyekeznek támasztani a hatóságok ellen, bár néha terhes, de helyes intézkedésekkel, hanem a közjó érdekében sietnek azt teljesíteni. Ott az a fölfogás, hogy egyik intézkedés nekem terhes ugyan, de a többinek jó, a másik intézkedés másnak terhes, de nekünk és a többieknek jó. Itt pedig még nagy mértékben honol az a rossz fölfogás, hogy szereti minden ember a rendet, — de csak a másiktól.

Ezért lehet a Gyermekvédő Liga szürke aktájában szintiszta igazi morált találni.